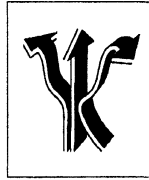

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ДИСЦИПЛІНИ
“ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ”
(для бакалаврів)**

Київ 2018

Підготовлено професором кафедри управління персоналом та економіки праці В.М.Колпаковим

Затверджено на засіданні кафедри управління персоналом та економіки праці ННІМЕФ Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 8 від 19 березня 2018 р.).

Схвалено Вченою радою ННІМЕФ Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 3 від 19.03.18)

Колпаков В.М. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни "Організація інформаційної діяльності у сфері управління" (для бакалаврів). - К.: МАУП, 2018. - 41 с.

Методичні рекомендації та завдання містять пояснювальну записку, навчально – тематичний план, програмний матеріал для самостійного вивчення дисципліни, запитання і завдання для самостійного повторення матеріалу та самоперевірки знань з дисципліни, теми рефератів, методичні вказівки до виконання контрольної роботи, список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Підготовка кваліфікованого фахівця у системі вищої освіти постійно вдосконалюється і трансформується під впливом об'єктивних і суб'єктивних чинників. Значна роль у цьому процесі належить самостійній роботі студентів. Вона, у відповідності до нових державних освітніх стандартів має становити не менш 50 % часу, передбаченого для виконання основної освітньої програми. Базуючись на класичних та інноваційних підходах до навчально-пізнавальної діяльності студентів, технологія самостійної роботи з дисципліни «Організація інформаційної діяльності в сфері управління» інтенсифікується, здійснюється процес її оптимізації з урахуванням економічних і соціальних змін в Україні, вимог Державних законодавчих та нормативних документів, які передбачають спрямованість вищої освіти України на європейську інтеграцію. Враховуючи названі чинники при розробці методичних матеріалів щодо забезпечення самостійної роботи студентів ми переконались що: 1) в сучасних умовах організація самостійної роботи студентів над проблемами розвитку системи освіти як у цілому, так окремих її структурних напрямків, методики навчання і виховання в освітніх навчальних закладах дозволяє не тільки поглибити та інтенсифікувати процес пізнання студентами педагогічних явищ навколишньої дійсності, а й гуманістично спрямувати його за змістом, технологічними компонентами та структурними елементами; 2) самостійна робота студентів не тільки вдосконалюється, але вона й змінюється за структурно - організаційною технологією, у відповідності з інноваційними тенденціями в системі вищої освіти України та програмою дій щодо реалізації положень Болонської декларації. 3) методика викладання навчальної дисципліни передбачає не тільки визначення проблем організаційної технології самостійної роботи студентів, але і технологічні аспекти формування у студентів як загальних так і спеціально-фахових умінь, навичок, і у цілому її оптимізацію та інтенсифікацію. Враховуючи назване та інше, нами концептуально розкриті основні суттєві та змістові напрями процесу самопізнання, самооцінки, самовдосконалення студентами умінь та навичок вивчення курсу «Організація інформаційної діяльності в сфері управління».

Мета вивчення дисципліни - спонукати учнів до роздумів про долю людської цивілізації, майбутніх покоління людей, становленні інформаційного суспільства всвіті і Україні в чесність, необхідності боротьби за культуру організації інформаційної діяльності в сфері управління. Оволодіння студентами комплексом знань, умінь і навичок в області теорії і практики організації інформаційної діяльності в сфері управління, формування і використання знань при досягненні поставлених цілей.

Завдання курсу:

-формування в учнів розуміння важливості організації інформаційної діяльності в сфері управління, активну життєву позицію в боротьбі за інформаційну безпеку, використання інформації, знань при організації гармонійної і змістовного життя;

-теоретично освоєння студентами базових знань організації інформаційної діяльності в сфері управління;

- придбання учнями первинного досвіду в розвитку свого світогляду і світовідношення, що впливають на самовизначення в професійному житті, формування у студентів таких якостей як самостійність і відповідальність;

- розвиток уявлень у студентів про сучасне інформаційне суспільство, проблеми його розвитку і їх рішення через науково обгрунтовану організацію інформаційної діяльності в сфері управління;

- розвиток у студентів розуміння практичної значущості розглянутих теорій і базових навичок філософського, психологічного розуміння і інтерпретації життєвої реальності через освоюються моделей організацію інформаційної діяльності в сфері управління.

Випускник повинен бути підготовлений до вирішення професійних завдань на основі освоєння дисциплін: менеджменту, соціології, економіки, психології, лінгвістики та ін., Володіння широким кругозором і культурою мислення, навичками сприйняття реального світу, розуміння суті явищ і процесів, що відбуваються в світі. Він повинен:

— **знати:**

- методологічні основи організації інформаційної діяльності в сфері управління;

- основи теорії діяльності, організації та управління;

- психофізіологічні особливості впливу інформації на людину;

- методи, техніки, технології організації інформаційної діяльності в сфері управління;

- закони організації та управління людиною в процесі організації їм інформаційної діяльності в сфері управління;

- характерні риси інформаційного суспільства;

- особливості функціонування механізму державного управління при організації їм інформаційної діяльності в сфері управління;

- концептуальні та технологічні основи розробки та впровадження систем управління інформаційною діяльністю в організаціях і суспільстві;

- теоретико-методологічні основи «управління знаннями»;

- досвід організації управління знаннями (інформацією) в сучасних організаціях.

— **вміти:**

- оперувати основними поняттями, категоріями організаційно-управлінських знань;

- використовувати отримані знання в процесі особистої організації інформаційної діяльності в сфері професійного управління і самоврядування;

- використовувати свої здібності по організації інформаційної діяльності в сфері управління в рамках реалізації покладених функціональних обов'язків;

- аналізувати існуючі і формуються погляди на природу інформаційної діяльності і використання людського фактора в організації управління;

- використовувати сучасні методи і технології в організації інформаційної діяльності в сфері управління на практиці, організовувати ефективний інформаційний менеджмент в організації.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **володіти:**

- методологією організації інформаційної діяльності в сфері управління;

- системою наукових понять і науково-впорядкованих базових уявлень про всі істотні аспекти організації інформаційної діяльності в сфері управління;
 - практичними вміннями використання методів і технологій інформаційної діяльності в сфері управління.
- **бути ознайомленим:**
- з сучасними концепціями в області організації інформаційної діяльності в сфері управління;
 - з методами, техніками, технологіями, що використовуються передовими школами організації інформаційної діяльності в галузі підготовки керівників стратегічного і тактичного рівня;
 - з тенденціями розвитку і проблемами організації інформаційної діяльності в сфері управління.

Досягнення навчальної мети програми передбачається здійснити активізацією мислення студентів, його розвитком, самостійним виробленням ними рішень в галузі організації і управління, постійною взаємодією студентів і викладачів за допомогою прямих і зворотних зв'язків, творчого мислення викладача. Важливим при підготовці фахівців є не стільки одержання знань, як розвиток здатності їхній використовувати, по-управлінському мислити. Це вимагає від викладачів володіння складною технікою управління розвитком мислення студентів, здатності створювати проблемні ситуації, стимулювати їх пізнавальну активність.

Дисципліна вивчається після засвоєння студентами комплексу необхідних знань в галузі природничих, суспільних, технічних, гуманітарних дисциплін і умінь їх використовувати в практичній управлінській діяльності і, у першу чергу, після проходження курсів: теорії соціального управління, менеджменту і управління бізнесом, основ економіки, психології управління, соціології, філософії, методології тощо.

Для вирішення завдань підготовки програмою визначені наступні методи активного навчання: проблемні лекції, семінари і тематичні дискусії, контрольні і випускні роботи, імітаційні вправи, аналіз ситуацій, виконання ролей, ділові ігри.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Основне завдання вищої освіти полягає у формуванні творчої особистості фахівця, здатного до самоосвіти, інноваційної діяльності.

Розв'язати це завдання неможливо лише шляхом передачі знань у готовому вигляді від викладача до студента. Необхідно перетворити студента з пасивного споживача знань в активного їх творця, здатного сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти оптимальний результат.

Сучасна реформа вищої освіти — це насамперед перехід від парадигми навчання до парадигми освіти, самоосвіти. Тому самостійна робота студентів є не тільки важливою формою навчального процесу, а має стати його основою.

Це передбачає орієнтацію на активні методи опанування знань, розвиток творчих здібностей студентів, перехід від поточного до індивідуалізованого навчання з урахуванням потреб і можливостей особистості.

Посилення ролі самостійної роботи означає принципово нову організацію навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Він повинен будуватися так, щоб розвивати вміння вчитися, формувати у студентів здібності до саморозвитку, творчого застосування здобутих знань.

Зміст самостійної роботи студента з дисципліни "Організація інформаційної діяльності в сфері управління" визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни "Організація інформаційної діяльності в сфері управління": підручниками, навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи студентів, конспектом лекцій, періодичними виданнями тощо.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни "Організація інформаційної діяльності в сфері управління" організовується з дотриманням низки вимог:

- надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи;
- забезпечення можливості творчого підходу у виконанні роботи, не обмежуючи освітній процес виконанням стандартних завдань;
- підтримка у процесі виконання самостійної роботи постійного взаємозв'язку між викладачем та студентами.

Студенти, які розпочинають вивчати дисципліну "Організація інформаційної діяльності в сфері управління", мають інформуватися викладачем щодо організації самостійної роботи, її форм та видів, термінів виконання, форм контролю та звітності, кількості балів за виконання завдань.

Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання та кількість отриманих балів за виконанні завдання,

визначаються викладачем кафедри при розробці робочої навчальної програми дисципліни (розділу "Самостійна робота студентів").

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

2.1. Методическіє вказівки студентам з освоєння дисципліни

Самостійна робота студентів є найважливішою складовою підготовки бакалаврів. Умовами успішної професійної діяльності майбутніх випускників є їх професійні навички, вміння працювати над собою, самостійно оновлювати свої знання, підвищувати кваліфікацію. Навчальні плани, розроблені на основі державних стандартів, відводять на самостійну роботу бакалаврів понад 50% обсягу навчального часу. Тим самим студенту дається можливість під керівництвом кваліфікованих викладачів набути навичок навчання, які йому будуть необхідні в майбутній професійній діяльності.

Самостійний практикум покликаний зміцнити теоретичні знання і сприяти набуттю навичок інформаційного супроводу і підтримки управлінських рішень в логістиці та управлінні ланцюгами поставок.

Самостійна робота передбачає підготовку до практичних та семінарських занять, контрольної роботи, тестування; підготовка доповіді та презентації, а також більш детальне освоєння тим предмета і знайомство з сучасними концепціями інформаційного менеджменту, засобами, технологіями та програмним забезпеченням автоматизації управління, контролю, моніторингу та аналізу даних в логістиці та управлінні ланцюгами поставок.

Вивчення дисципліни вимагає, крім прослуховування лекцій викладача, виконання аудиторних практичних завдань, самостійної роботи студента з підготовки доповіді та презентації. Важливою складовою самостійної роботи є підбір і вивчення літератури. Час, відведений в робочому навчальному плані на самостійну роботу, призначене для особливого виду занять, які кожен студент організовує і планує сам. Перш за все, слід звернути увагу на список рекомендованої літератури. Однак для отримання більш глибоких знань з дисципліни, що вивчається не можна обмежуватися тільки рекомендованими викладачем інформаційними джерелами, необхідно також аналізувати і підбирати інформацію на тематичних форумах, вебінаторах і інтернет-порталах, сайтах компаній-розробників і акредитованих навчальних центрах програмного забезпечення, в економічних періодичних і електронних виданнях.

Робота з інформаційними джерелами (книги, статті, реферати, Інтернет) не повинна обмежуватися тільки читанням. Кращому запам'ятовуванню і засвоєнню матеріалу сприяє ведення конспектів і картотек, рішення задач. У конспект виписуються найбільш важливі поняття, визначення, статистика, власні зауваження з приводу прочитаного. Матеріали, вивчені самостійно, можуть істотно полегшити засвоєння курсу і виконання індивідуальних завдань, підготовці доповіді та її презентації. В системі (інтернет) для самостійного

вивчення дисципліни розміщуються презентаційні матеріали лекційних занять, індивідуальні завдання та кейси, рішення типових задач, результати поточного контролю, актуальні посилання на інформаційні джерела, фонд оціночних знань з дисципліни (питання до заліку, приклади тестових завдань, контрольної роботи, контрольні питання з освоєння дисципліни). Студенти завжди можуть отримати консультації по важким і проблемним питанням у викладача даної дисципліни впродовж відведених для цього дні та години по електронній пошті.

2.2. Організація самостійної роботи студентів

Активна самостійна робота студентів можлива лише за наявності серйозної та стійкої мотивації. Найпотужніший мотивуючий фактор — підготовка до подальшої ефективної професійної діяльності.

Основне завдання організації самостійної роботи студентів — навчити студентів свідомо та самостійно працювати спочатку з навчальним матеріалом, а потім з науковою інформацією. Закласти основи самоорганізації та самовиховання, сформуванню умінь та навичок постійно підвищувати свою кваліфікацію.

При вивченні дисципліни організація самостійної роботи студентів являє собою єдність трьох взаємопов'язаних форм:

1. Аудиторна самостійна робота.
2. Позааудиторна пошуково-аналітична робота.
3. Творча наукова робота.

Аудиторна самостійна робота реалізується під час лекційних, практичних і семінарських занять. Практичне заняття — форма навчального заняття, під час якого студенти детально вивчають окремі теоретичні положення навчальної дисципліни та набувають вмінь і навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань.

Проведення практичного заняття, як правило, ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі — тестах для виявлення ступеня опанування студентами необхідних теоретичних положень, завданнях різної складності для розв'язання їх на занятті.

Підготовка до таких занять потребує ґрунтовної теоретичної і практичної самостійної підготовки студента.

При проведенні практичних занять студенти можуть виконувати самостійну роботу як індивідуально, так і невеликими групами.

Семінарське заняття — форма навчального заняття, на якому відбувається обговорення попередньо визначених питань, до яких студенти готують тези виступів, реферати. Все це потребує певної самостійної роботи. На кожному семінарському занятті викладач оцінює виступи студентів, активність у дискусії, умінь формулювати та відстоювати свою позицію тощо.

Семинар є одним з основних видів практичних занять і ефективним засобом розвитку у студентів культури наукового мислення.

На молодших курсах метою семінарів є ознайомлення студентів з особливостями самостійної роботи з літературою, першоджерелами з дисципліни та методикою їх опрацювання, підготовка до написання рефератів.

Бажано застосовувати кілька моделей проведення семінарських занять. Це можуть бути прес-конференція, круглий стіл, дискусія.

Дискусія є однією з найпоширеніших форм семінарського заняття. Мета дискусії - виявити відмінності в розумінні питання і у творчій суперечці установити істину, прийти до спільної точки зору. Змістовна самостійна підготовка студента у цьому разі — накопичення необхідних знань з теми. Дискусія збагачує зміст вже відомого студентам матеріалу, допомагає його впорядкувати і закріпити.

Прес-конференція застосовується і виправдовує себе, як правило, тоді, коли йдеться про семінар, на якому розглядаються складні теоретичні проблеми, категорії та формування.

Особливості побудови семінару такі:

- група складає запитання щодо проблеми, авторів найбільшої кількості питань зараховують до учасників прес-конференції;
- автори найцікавіших запитань займають місця за столом учасників і задають запитання групі.

Механізм проведення прес-конференцій достатньо традиційний. Важливо обмеження в часі, оскільки буде втрачена динаміка і весь семінар "розвалиться". Ця форма цікава для студентів, тут може виявитись їх самостійність і творчість, але коригуюча і оцінююча роль належить викладачеві.

Реферат — форма роботи цікава і поліваріантна. її використання потребує значної попередньої роботи як студентів, так і викладачів. До того ж у ході самого заняття важливо створити умови, які б стимулювали процес творчості, дискусії. Реферати, при заслуховуванні яких 1-2 студенти працюють, а інші відпочивають — недоцільні.

Позааудиторна робота з дисципліни вимагає від студента щоденної самостійної роботи, яка виконується за завданнями викладача. Це завдання щодо підготовки до аудиторних занять, пошуково-аналітична та наукова робота. Всі завдання мають бути розроблені таким чином, щоб у процесі їх виконання безперервно поглиблювалися знання, розвивалося мислення, формувалися уміння та навички.

Найдоцільнішими будуть такі форми проведення самостійної роботи, як пошук та огляд наукових джерел за заданою проблематикою, підготовка есе, формулювання понять, глосарію; виконання домашніх завдань до практичних занять, підготовка до семінарських занять різних видів.

Самостійна робота повинна сприяти розвитку творчого потенціалу студента та реалізації професійних навичок. Завдання можуть мати як індивідуальний, так і груповий характер, оскільки реальні професійні умови у більшості випадків ґрунтуються на роботі у колективі. Практикуються такі форми самостійної роботи:

- аналітичний розгляд наукової публікації;
- презентація - вибір студентом певної теми чи проблеми для презентації та висловлення свого бачення, розуміння або нерозуміння цієї проблеми;
- підготовка аналізу конкретної виробничої ситуації, підготовка до ситуаційних вправ;
- практикум з навчальної дисципліни, тренінгові програми з використанням програмного забезпечення;

Науковою роботою займаються найкращі студенти, які мають здібності до аналітичної, творчої роботи. Такі студенти беруть участь у наукових конференціях, олімпіадах, наукових семінарах, виконують завдання у межах наукових досліджень кафедр; працюють у наукових гуртках. Творча самостійна робота керується рекомендаціями, порадами викладача, конкретними завданнями щодо виконання окремих видів діяльності.

Зміст самостійної роботи студента з дисципліни визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Організація і контроль процесу та змісту самостійної роботи і її результатів здійснюються викладачами кафедри.

Оцінки (бали), одержані студентами за виконання різних видів самостійної роботи, фіксуються викладачами і доводяться до відома студентів.

Всі завдання самостійної роботи студентів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку студентом у процесі вивчення дисципліни, вибіркові завдання є альтернативними.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
"Організація інформаційної діяльності в сфері управління"

№ з/п	Назва модуля і теми
	Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні основи організації інформаційної діяльності в сфері управління
1.	Вступ в світ організаційної, інформаційної діяльності
2.	Характеристики управлінської інформації
3.	Інформатизація суспільства: теоретико-методологічні проблеми
4.	Організаційна та інформаційна культура суспільства
5.	Людина як суб'єкт і об'єкт управлінської діяльності
	Змістовий модуль II. Організації інформаційної діяльності в сфері управління організації
6.	Інформаційно-аналітична діяльність: основи теорії та практики
7.	Організацію інформаційної діяльності в сфері політичного управління
8.	Інформаційні війни
9.	Маніпуляції свідомістю
10.	Мислення в системі організації інформаційної діяльності. Основні поняття
11.	Розробка та впровадження системи управління знаннями (інформацією) в організації
	Всього годин – 90.

ЗМІСТ

самостійної роботи з дисципліни "Організація інформаційної діяльності в сфері управління"

Розділ I. Теоретико-методологічні основи організації інформаційної діяльності в сфері управління

Тема 1. Вступ в світ організаційної, інформаційної діяльності

1.1. Методичні вказівки до вивчення теми

Основною метою заняття є з'ясування ролі і місця теорії організації і теорії діяльності в сфері управління, організації інформаційної діяльності після отримання інформації, знань необхідних для прийняття і реалізації управлінських рішень.

При вивченні теми необхідно розглянути: становлення і розвиток теорії організації і теорії діяльності в історичному аспекті, розроблені концепції організації інформаційної діяльності, уточнені функції методи, технології управління діяльністю людини, персоналу організацій, громадян державних систем, процесу створення інформаційних продуктів і послуг, формування технологічного та інформаційного простору інформаційних систем.

Необхідно звернути увагу на: основні поняття, категорії, явища, що розглядаються теорією організації і діяльності, системні основи організації, знання законів організації і діяльності та механізмів їх дії.

Завершити вивчення теми необхідно після отримання: знань теорії і практики організації управлінської діяльності, рекомендацій щодо організації інформаційної діяльності в сфері управління.

Основні питання для розуміння:

1. Поняття життєдіяльності (реалізації життєвих потреб) і діяльності реалізації норм у сфері виробництва товарів і послуг).

2. Системне конструювання в світі діяльності. Онтологія світу діяльності. Метасистеми і аналітика.

3. Кількісні та якісні характеристики інформації. Інформаційна культура.

1.2 Термінологічний словник

Студент повинен дати визначення таких термінів:

Предмет курсу - ..., Теорія організації. - ..., Теорії діяльності - ..., Інформаційна технологія -... Інформаційний продукт, послуга - ..., Організація інформаційної діяльності -... Інформаційна моральність - ... Інформаційний захист - ...

В результаті вивчення цієї теми студент повинен:

знати:

-предмет, завдання, зміст дисципліни "Організація інформаційної діяльності в сфері управління";

- сутність теорії організації і теорії діяльності;

- закони організації та діяльності і механізмів їх дії.

- особливості теорії та практики "Організації інформаційної діяльності в сфері управління" і їх облік в практичній діяльності.

- значення термінів, які використовуються в досліджуваній дисципліні;

вміти:

- використовувати знання дисципліни, що вивчається в практичній діяльності;

- обґрунтовувати необхідність вдосконалення знань дисципліни, що вивчається в сучасних умовах

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Життєдіяльність і діяльність. Структура діяльності. Системне конструювання в світі діяльності. Структура рефлексії.

2. Концепція організації та організаторського явища. Системні основи організації. Організація як об'єкт управління.

3. Самоврядування і самоорганізація. Комунікації і ступені протиріч.

4. Еволюція поняття «інформація». Кількісні та якісні характеристики інформації.

5. Інформаційна культура. Інформаційна моральність.

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу.

2. Дати письмово (в конспекті) відповіді на поставлені питання.

Рекомендована література: [3,4,5,13,43,47,53,55,69,83,88].

Тема 2. Характеристики управлінської інформації

2.1. Методичні вказівки до вивчення теми

Основною метою заняття є з'ясування ролі і місця інформації в організації в системі інформаційної діяльності в системі управління організацією. При вивченні теми необхідно розглянути інформаційне середовище організації, особливості оцінки цінності корпоративної інформації, суть і особливості інформаційно-динамічних технологій, основні характеристики управлінської інформації.

Необхідно звернути увагу на: залежність між вартістю інформації і вигодою від її придбання, сутність інтегрованої автоматизації менеджменту. Завершити вивчення теми необхідно після з'ясування проблем в області якості інформації, з якими найчастіше зустрічаються підприємства і організації в процесі експлуатації інформаційних систем.

Основні питання для розуміння:

1. Особливості оцінки цінності корпоративної інформації.

2. Психологічні причини спотворення інформації.

3. Особливості управлінської діяльності персоналу організацій з урахуванням якості і форми адекватності інформації.

2.2. Термінологічний словник

Студент повинен дати визначення наступних термінів:

Інформаційне середовище - ..., Корпоративна інформація-..., Цінність інформації-..., Інтегрована автоматизація- ..., Інформатизація менеджменту- ..., Цілеспрямований стан - Корисність інформації - .., Адекватність інформації - ..., Інформаційний шум -..., Інформаційний потік -.

В результаті вивчення цієї теми студент повинен **знати**:

- основні способи визначення цінності інформації;

- якість інформації Основні проблеми в області якості інформації;

- психологічні причини спотворення інформації.

вміти:

- оцінювати якість інформації;
- використовувати знання характеристик інформації в практичній діяльності;
- розуміти сутність інтегрованої автоматизації менеджменту.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Інформаційне середовище Корпоративна інформація. Цінність інформації Корисність інформації.
2. Основні способи визначення цінності інформації. Особливості оцінки цінності корпоративної інформації.
3. Залежність між вартістю інформації і вигодою від її придбання. Суть та особливості інформаційно-динамічних технологій.
4. Сутність інтегрованої автоматизації менеджменту. Визначати основні характеристики управлінської інформації.
5. Критерії оцінювання інформації відповідно до напрямків подолання інформаційних шумів. Якість інформації.
6. Основні проблеми в області якості інформації, з якими найчастіше зустрічаються підприємства та організації в процесі експлуатації інформаційних систем.
7. Основні тенденції розвитку інформаційного суспільства.

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу.
2. Дати письмово (в конспекті) відповіді на поставлені питання.

Література: [2,23,36,50,55,64,66,69,74,100].

Тема 3. Інформатизація суспільства: теоретико-методологічні проблеми

3.1. Методичні вказівки до вивчення теми

Основною метою заняття є з'ясування теоретико-методологічних основ і проблем інформатизації суспільства.

При вивченні теми необхідно розглянути: синергетичний парадигму світобачення. синергетичний парадигму управління розвитком, синергетичні ефекти глобального інформаційного простору, характерні риси інформаційного суспільства, зміни в сфері виробництва, укладу життя, системі цінностей.

Необхідно звернути увагу на: комп'ютеризацію суспільства як одного з етапів переходу до інформаційного суспільства, що формується нову інформаційну економіку, забезпечення повного і своєчасного використання членами суспільства достовірної інформації.

Завершити вивчення теми необхідно після отримання: знань теорії і практики організації інформаційного суспільства, що виникають проблем і шляхів їх вирішення.

Основні питання для розуміння:

1. «Пульсуючий менеджмент». «Пульсації» як передкризовий стан самоорганізованих систем.
2. Зберігання, обробка та використання знань за допомогою новітньої інформаційної техніки і технологій.
3. Об'єктивна обумовленість інформатизації суспільства.

Термінологічний словник

Студент повинен дати визначення таких термінів:

Синергетична парадигма - ..., Синергетичні ефекти - ..., Флуктуації і біфуркації - ..., «Пульсуючий менеджмент». -... Інформатизація суспільства - ..., Інтелект, знання -... Комп'ютеризація суспільства - ... Інформаційні бар'єри - ...

3.2. Семінарське заняття.

1. Основні тенденції розвитку інформаційного суспільства.
2. Синергетична парадигма управління розвитком. Синергетичні ефекти глобального інформаційного простору.
3. Комп'ютеризація суспільства як один з етапів переходу до інформаційного суспільства.
4. Інформатизація суспільства як процес глобалізації економіки, науки, освіти, культури.

Теми доповідей, рефератів, презентацій:

1. Інформаційний простір соціальної сфери: погляд з позицій синергетики.
2. Характерні риси інформаційного суспільства.

В результаті вивчення цієї теми студент повинен **знати**:

- основні тенденції розвитку інформаційного суспільства;
- ключові поняття синергетики;
- характерні риси інформаційного суспільства;
- інновації та телекомунікаційні технології в новій економіці.

вміти:

- бачити необхідність розвитку у людини здатності до творчості; розуміння термінів, які використовуються в досліджуваній дисципліні;
- використовувати знання дисципліни, що вивчається в практичній діяльності по інформатизації суспільства;
- обґрунтовувати необхідність інформатизації суспільства як процесу глобалізації економіки, науки, освіти, культури в сучасних умовах.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Синергетична парадигма світобачення. Синергетична парадигма управління розвитком.
2. Синергетичні ефекти глобального інформаційного простору. Інформаційний простір соціальної сфери: погляд з позицій синергетики.
3. Ключові поняття синергетики: флуктуації і біфуркації. «Пульсуючий менеджмент».
4. «Пульсації» як передкризовий стан самоорганізованих систем.
5. Інформатизація суспільства як реалізація комплексу заходів, спрямованих на забезпечення повного і своєчасного використання членами суспільства достовірної інформації.
6. Зміни в сфері виробництва, укладу життя, системі цінностей. Виробництво і споживання інтелекту, знань.
7. Характерні риси інформаційного суспільства.
8. Комп'ютеризація суспільства як один з етапів переходу до інформаційного суспільства.
9. Інформатизація суспільства як процес глобалізації економіки, науки, освіти, культури.
10. Інформаційні ресурси, продукти та послуги. Нова або інформаційна

економіка, її особливості та ознаки.

Завдання :

- 1.Опрацюйте рекомендовану літературу.
- 2.Підготуйтеся до виступу на семінарі.
- 3.Підготуйте реферат на задану тему.

Література [8,23,24,25,38,40,46,48-50,63,88].

Тема 4. Організаційна та інформаційна культура суспільства

4.1. Методичні вказівки до вивчення теми

Основною метою заняття є: з'ясування витоків організаційної та інформаційної культури суспільства, простеження трансформації інформаційно - комунікативних процесів в сучасній культурі, використання знань при формуванні інформаційного світогляду сучасної людини як ознака просування до інформаційного суспільства в інформаційній культурі.

При вивченні теми необхідно розглянути: метаінформаційну детермінанту культурогенеза, вплив неокласичної культурної концепції на формування інформаційного суспільства, ментальність в світлі нової парадигми природознавства, проблеми міжнаціонального спілкування в умовах глобалізації.

Необхідно звернути увагу на: соціальні аспекти інформатизації суспільства, вплив неокласичної культурної концепції на формування інформаційного суспільства, роль і значення цивілізаційного фактора в розвитку міжетнічних взаємодій, психологію масового інформаційного впливу.

Завершити вивчення теми необхідно після отримання: знань про організаційну та інформаційну культуру суспільства.

Основні питання для розуміння:

1. Метаінформаційна детермінанта культурогенеза.
2. Роль і значення цивілізаційного фактора в розвитку міжетнічних взаємодій.
3. герменевтичний аспект інформації. Номологіческой статус структур - основа тотальних інформацій.

Термінологічний словник

Студент повинен дати визначення таких термінів:

Соціальні аспекти - ..., Інформаційний аспект - ..., детермінанти культурогенеза- ..., Вибір в діалозі культур -... Інформаційна екологія - ..., Ціннісна свідомість -... Ментальність - ... Інформаційні впливу - ...

4.2. Семінарське заняття

1. Інформаційний аспект соціального простору. Трансформація інформаційно - комунікативних процесів в сучасній культурі.

2. Вплив неокласичної культурної концепції на формування інформаційного суспільства.

3.Формування ціннісного свідомості - парадигма розвитку інформаційної культури. Ментальність в світлі нової парадигми природознавства.

4. Психологія масового інформаційного впливу. Групові конфлікти: сучасна точка зору.

Теми доповідей, рефератів, презентацій:

1. Україна на порозі змін (проблеми міжнаціонального спілкування в умовах глобалізації). Вибір в діалозі культур. Інформаційна екологія.

2. Формування інформаційної культури учнівської молоді як засобу самореалізації особистості в умовах інтерактивної інформаційної середовища.

В результаті вивчення цієї теми студент повинен **знати**:

- соціальні аспекти інформатизації суспільства;
- інформаційний аспект соціального простору;
- роль і значення цивілізаційного фактора в розвитку міжетнічних взаємодій;
- інформаційно-правові ресурси становлення громадянського суспільства;
- психологію масового інформаційного впливу.

вміти:

- формувати інформаційну культуру учнівської молоді як засобу самореалізації особистості в умовах інтерактивної інформаційної середовища;
- розуміти важливість організаційної та інформаційної культури суспільства для інформатизації суспільства;
- використовувати знання дисципліни, що вивчається в практичній діяльності по формуванню організаційної та інформаційної культури суспільства;
- обґрунтовувати необхідність інформатизації суспільства коли Україна опинилася на порозі змін.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Соціальні аспекти інформатизації суспільства. Інформаційний аспект соціального простору.

2. Трансформація інформаційно - комунікативних процесів в сучасній культурі. Метаінформаційна детермінанта культурогенеза.

3. Вплив неокласичної культурної концепції на формування інформаційного суспільства. Роль інформаційних технологій в системі інформаційної культури суспільства.

4. Роль і значення цивілізаційного фактора в розвитку міжетнічних взаємодій. Україна на порозі змін (проблеми міжнаціонального спілкування в умовах глобалізації). Вибір в діалозі культур. Інформаційна екологія.

5. Християнство на шляху до інформаційної парадигми.

6. Формування ціннісної свідомості - парадигма розвитку інформаційної культури.

7. Ментальність в світлі нової парадигми природознавства. Від несвідомих стереотипів до взаєморозуміння.

8. Психологія масового інформаційного впливу.

9. Формування інформаційної культури учнівської молоді як засобу самореалізації особистості в умовах інтерактивної інформаційної середовища.

10. Інформація та ресурс в соціокультурних системах. Інформація як об'єкт цивільного права. Модель інтелектуальної інформаційної системи в освіті.

Завдання:

1. Опрацюйте рекомендовану літературу.

2. Підготуйтеся до виступу на семінарі.

3. Підготуйте реферат на задану тему.

Література [8,18,38,61,63,65,66,70,86,88,91,97,102].

Тема 5. Людина як суб'єкт і об'єкт управлінської діяльності

5.1. Методичні вказівки до вивчення теми

Основною метою заняття є преобретение знань про людину як суб'єкт і об'єкт управлінської діяльності, пізнання законів, керуючих людиною, розумінні того, що все праблеми людської цивілізації пораждени самою людиною.

При вивченні теми необхідно розглянути: феномени людини, особливості сприйняття інформації людиною, досистемно, системне і постсистемное мислення людини в умовах інформаційного суспільства, психофізіологічні особливості вікових груп учнів як основа диференційованого підходу до створення комплексу навчально-методичних матеріалів щодо формування інформаційної культури особистості.

Необхідно звернути увагу на: світогляд інформаційного суспільства і людини, інформаційну безпеку особистості на сучасному етапі розвитку інформаційного суспільства, вплив інформації на здоров'я і продуктивну діяльність людини.

Завершити вивчення теми необхідно після отримання: знань про людину як біосоціальних і духовної систему у сфері управління.

Основні питання для розуміння:

1. Рефлексія як феномен людини.
2. Людина як інформаційно - енергетичний комплекс.
3. "Модель світу" і прийняття рішень.
4. «Основи інформаційної культури особистості»: дидактичні проблеми.

5.2 Термінологічний словник

Студент повинен дати визначення таких термінів:

Рефлексія - ..., Межполушарная асиметрія мозку - ..., Стани свідомості - ..., Мислення людини -... Психофізіологічні особливості - ..., Дидактичні проблеми - ... Інформаційна безпека особистості - ... Вплив інформації - ...

В результаті вивчення цієї теми студент повинен знати:

- модель мислення людини, яка приймає рішення;
 - "модель світу";
 - закони, що керують людиною в процесі прийняття і реалізації рішень;
 - проблеми інформаційної культури особистості;
 - психофізіологічні особливості вікових груп учнів.
- вміти:
- формувати інформаційну культуру учнівської молоді як засобу самореалізації особистості в умовах інтерактивної інформаційної середовища;
 - розуміти необхідність і важливість інформаційної безпеки особистості на сучасному етапі розвитку інформаційного суспільства;
 - використовувати знання дисципліни, що вивчається в практичній діяльності по формуванню людини, його організаційної та інформаційної культури;
 - обґрунтовувати необхідність досистемно, системного і постсистемного мислення людини в умовах інформаційного суспільства.

Контрольні питання і навчальні завдання:

1. Комп'ютеризація навчальних дисциплін як найважливіша умова організації дистанційного навчання.

2. Герменевтичний аспект інформації. Номологіческой статус структур - основа тотальних інформацій. Формування інформаційного світогляду сучасного студента як ознака просування до інформаційного суспільства до інформаційної культури.

3. Людина як феномен природи. Рефлексія як феномен людини.

4. Міжполушарна асиметрія мозку. Стану свідомості. Людина як біосоціальна і духовна система в сфері управління.

5. Людина як інформаційно - енергетичний комплекс. Человек і інформація. Особливості сприйняття інформації людиною. Модель мислення людини, яка приймає рішення. "Модель світу" і прийняття рішень.

6. Закони, що керують людиною в процесі прийняття рішень. Світогляд інформаційного суспільства і людини.

7. Становище особистості в інформаційному суспільстві: сучасні тенденції. Проблеми інформаційної культури особистості.

8. Роль особистості в створенні культури і інформації: спосіб взаємозв'язку зі світом.

9. Інформаційна культура та оптимізація межличесних відносин в поліетнічному середовищі.

10. Основи інформаційної культури особистості: дидактичні проблеми.

11. Психофізіологічні особливості вікових груп учнів як основа диференційованого підходу до створення комплексу навчально-методичних матеріалів щодо формування інформаційної культури особистості.

12. Інформаційна безпека особистості на сучасному етапі розвитку інформаційного суспільства.

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу.

2. Дати письмово (в конспекті) відповіді на поставлені питання.

Література [3,7,14,30,33,43,51,64,65,77,89].

Модуль II. Організації інформаційної діяльності в сфері управління організації

Тема 6. Інформаційно-аналітична діяльність: основи теорії та практики

6.1. Методичні вказівки до вивчення теми

Основною метою заняття є отримання знань относительно реалізації інформаційно-аналітичної функції в сфері управління.

Необходимо звернути ракурс на: інформаційну складових інформаційно-аналітичної діяльності оглядовий-аналітичну діяльність як напряму інформаційного забезпечення управлінської праці, етапи та порядок підготовки інформаційно-аналітичних документів.

Завершити вивчення тими необхідно после з'ясування сутності інформаційно-аналітичної діяльності інформаційно-аналітичної служби в системі інформаційної діяльності органів управління.

Основні питання для розуміння:

1. Аспекти інформаційно-аналітичної роботи в управлінській діяльності.

2. Класифікація управлінських завдань за ступенем інтелектуальності і складності.

3. Технологія інформаційно-аналітичної діяльності в сфері управління.

4. Інформаційно-аналітична робота органів державної виконавчої влади.

6.2. Термінологічний словник

Інформаційно-аналітична функція - ..., Аналітична робота - ..., Поняття аналізу та синтезу - ..., Контент-аналіз - ..., Типи і види оглядів - ..., Комунікативний аудит- ...

В результаті вивчення цієї теми студент повинен **знати**:

- інформаційну складову інформаційно-аналітичної діяльності;
- роль і місце ІАД в управлінні;
- технології інформаційно-аналітичної діяльності в сфері управління;
- етапи і порядок підготовки інформаційно-аналітичних документів;
- типи і види оглядів: бібліографічний, реферативний, аналітичний, їх характеристика та особливості.

вміти:

- оцінювати види інформаційних ресурсів в управлінській діяльності;
- використовувати методи аналізу і синтезу інформації в інформаційно-аналітичній діяльності;
- навести приклади інформаційно-аналітичної продукції;
- розуміти сутність функцій і їх якісної реалізації в управлінні;
- готувати оглядові документи, аналітичних довідок, доклади.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Інформаційна складова інформаційно-аналітичної діяльності. Науково-інформаційна діяльність.

2. Наукова інформатика. Поняття «інформація». Поняття «інформаційні процеси».

3. Аналітична складова інформаційно-аналітичної діяльності. Поняття «аналітика». Поняття «інформаційна аналітика».

4. Роль і місце ІАД в управлінні. Технології інформаційно-аналітичної діяльності у сфері управління.

5. Інтегрована інформаційно-аналітична система: проект та концепція. Інформаційно-аналітичної служби в системі інформаційної діяльності органів управління.

6. Інформаційно-аналітична робота органів державної виконавчої влади.

7. Інформаційно-аналітична діяльність: практичні аспекти реалізації в системі науково-технічної інформації. Методи аналізу і синтезу інформації.

8. Поняття аналізу і синтезу як процесів та видів аналітико-синтетичної переробки інформації і документації.

9. Інформаційно-аналітична продукція: питання типології. Інформаційне обслуговування і інформаційно-аналітичні послуги.

10. Оглядово-аналітичний документ: поняття, класифікація, структура, методика складання. Методика підготовки інформаційно-аналітичних продуктів.

11. Загрози в інформаційній сфері. Державна інформаційна політика у контексті інтеграції України в Європейський Союз.

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу.

2. Дати письмово (в конспекті) відповіді на поставлені питання.

Література: [11,31,63,68,84,85].

Тема 7. Організацію інформаційної діяльності в сфері політичного управління

7.1. Методичні вказівки до вивчення теми

Основною метою заняття є преобретение знань організації інформаційної діяльності в сфері політичного управління.

При вивченні теми необхідно розглянути: інформаційне суспільство і відкритість влади. Загрози в інформаційній сфері, інформаційні стратегії в різних сферах життєдіяльності суспільства і людини, зарубіжний досвід інформаційної політики, сучасний стан інформаційної сфери в Україні.

Необхідно звернути увагу на: інформаційну політику на сучасному етапі, імідж України: варіанти можливих інформаційних стратегій, державну інформаційну політику України і шляхи її вдосконалення.

Завершити вивчення теми необхідно після отримання знань про організацію інформаційна політика на сучасному етапі та її вплив на сферу управління.

Основні питання для розуміння:

1. Загрози в інформаційній сфері.
2. Досвіду регулювання інформаційної сфери.
3. Сучасний стан інформаційної сфери в Україні.
4. Правове забезпечення інформаційної сфери зарубіжних країн.
5. Стратегія як і тактика.

5.2 Термінологічний словник

Студент повинен дати визначення таких термінів:

Мислення інформацією - ..., Імідж України - ..., Інформаційні стратегії - ..., Стратегічні виклики -... Технології для військової справи - ..., Інформаційна політика -... Правове забезпечення - ... Правове регулювання - ..

Семінарське заняття

1. Інформаційна політика на сучасному етапі. Інформаційне суспільство і відкритість влади. Загрози в інформаційній сфері.

2. Інформаційні стратегії в різних сферах життєдіяльності. Основні прояви стратегій. Стратегія як не тактика.

3. Основи законодавства України в інформаційній сфері. Закони України щодо регулювання різних аспектів інформаційної діяльності.

4. Стратегічні виклики Україні. Стратегічні наслідки розвитку інформаційних технологій для військової справи.

Теми доповідей, рефератів, презентацій:

1. Державна інформаційна політика в контексті інтеграції України в Європейський Союз.

2. Імідж України: варіанти можливих інформаційних стратегій.

В результаті вивчення цієї теми студент повинен:

знати

- загрози в інформаційній сфері;
- державну інформаційну політику;

- роль телебачення в системі соціальних комунікацій суспільства;
- основні прояви інформаційних стратегій;
- загальні аспекти зарубіжного досвіду регулювання інформаційної сфери.

вміти:

- формувати основи інформаційної політики;
- аналізувати правове забезпечення інформаційної сфери зарубіжних країн і України;
- використовувати знання дисципліни, що вивчається в практичній діяльності по формуванню і реалізації інформаційної політики в організації;
- обґрунтовувати варіанти можливих інформаційних стратегій іміджу України.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Загрози в інформаційній сфері. Державна інформаційна політика у контексті інтеграції України в Європейський Союз.
2. Телебачення в системі соціальних комунікацій суспільства. Імідж України: варіанти можливих інформаційних стратегій. “Перебудова” в контексті породження сучасної міфології.
3. Загальні аспекти зарубіжного досвіду регулювання інформаційної сфери.
4. Сучасний стан інформаційної сфери в Україні. Державна інформаційна політика України та шляхи її вдосконалення.
5. Центральні органи державної влади України в галузі інформації. Концепції державної інформаційної політики.
6. Правове забезпечення інформаційної сфери зарубіжних країн. Основи законодавства України в інформаційній сфері.
7. Закони України щодо регулювання різних аспектів інформаційної діяльності. Проблеми та перспективи правового регулювання інформаційної сфери в Україні.
8. Управління інформаційною безпекою на державному рівні: Загальні принципи і українська практика.
9. Чинники, що визначають стан інформаційної безпеки : політичні; соціально-економічні; організаційно-технічні.
10. Загальна методологія і структура організаційного забезпечення інформаційної безпеки на рівні держави. Протидія зовнішнім і внутрішнім загрозам.
11. Менеджмент інформаційної безпеки на рівні підприємства: основні напрями і структура політики безпеки.

Завдання:

- 1.Опрацюйте рекомендовану літературу.
- 2.Підготуйтеся до виступу на семінарі.
- 3.Підготуйте реферат на задану тему.

Література [1,2,4,5,8,31,38,60,61,72,74,86,92,93,101].

Тема 8. Інформаційні війни

8.1. Методичні вказівки до вивчення теми

Основною метою заняття є преобретение знань про витоки, причини, сутність, форми, силах і засобах інформаційних воєн сучасних цивілізацій.

При вивченні теми необхідно розглянути: поняття інформаційної війни, інформаційне протиборство в історії людства, спеціальні інформаційні операції,

проблеми, шляхи та механізми протидії зовнішнім і внутрішнім загрозам національній безпеці України в інформаційній сфері.

Необхідно звернути увагу на: суб'єкти, об'єкти інформаційних відносин, використання спеціальних інформаційних технологій в теорістичній діяльності, вербування та впливу на свідомість в неокультях, засоби масової інформації та неурядові організації як суб'єкти впливу на інформаційний простір України.

Завершити вивчення теми необхідно після отримання знань про: природі інформаційних воєн, спеціальні інформаційні операції, загальнодержавної система інформаційної безпеки України.

Основні питання для розуміння:

1. Комунікативні складові психологічних / інформаційних операцій.
2. Класифікація і загальні ідеологічні ознаки неокультів.
3. Поняття інформаційної війни.
4. Проблеми державного управління ЗМІ.

8.2 Термінологічний словник

Студент повинен дати визначення таких термінів:

Суверенітет і безпеку -..., Інформаційні війни - ..., Технології вербування - ..., Технології впливу на свідомість -... Пропагандистські дії - ..., Інформаційні операції -... Терористична діяльність-... Засоби масової інформації - ...

В результаті вивчення цієї теми студент повинен **знати**:

- інформаційне протиборство в історії человечеств;
 - суб'єкти, об'єкти інформаційних відносин;
 - технології вербування і впливу на свідомість в неокультях;
 - спеціальні інформаційні технології в теорістичній діяльності;
 - загальнодержавну систему інформаційної безпеки України.
- вміти
- формувати інформаційну культуру з протидії неправдивої інформації, що впливає на свідомість оточуючих;
 - розуміти необхідність постійної готовності до протидії негативних інформаційних впливів;
 - впливати на оточуючих людей при попаданні їх в умови загрози для життя і здоров'я; - обґрунтовувати необхідність готовності держави та суспільства до інформаційної війни, протидії пропагандистським дій ймовірного противника.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Інформаційне протиборство в історії людства. Поняття інформаційної війни.
2. Інформаційні війни, психологічні операції і національна безпека. Пропагандистські дії в ХХ столітті.
3. Комунікативні складові психологічної / інформаційної операції. Інформаційні війни у структурі сучасних цивілізацій.
4. Інформаційні війни: завдання, об'єкти посягань та форми проведення. Спеціальні інформаційні операції: види, методи, сили та засоби.
5. Класифікація та спільні ідеологічні ознаки неокультів. Причини їх виникнення та розповсюдження, зокрема на теренах України.
6. Технології вербування та впливу на свідомість у неокультях.
7. Використання спеціальних інформаційних технологій у терористичній діяльності. Засоби масової інформації та неурядові організації як суб'єкти впливу

на інформаційний простір України.

8. Правові аспекти діяльності засобів масової інформації в Україні. Проблеми, шляхи та механізми протидії зовнішнім і внутрішнім загрозам національній безпеці України в інформаційній сфері.

9. Проблеми державного управління ЗМІ. Діяльність неурядових організацій та політичних партій у контексті інформаційної безпеки.

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу.

2. Дати письмово (в конспекті) відповіді на поставлені питання.

Література: [12,14,19,44,59,60,67,72,74,78,80,86,93,99].

Тема 9. Маніпуляції свідомістю 9.1 Методичні вказівки до вивчення теми

Основною метою заняття є набуття знань про «анатомію і психо - фізіологію» маніпуляції свідомістю людини, народу, громадян держави з цілями зміни його світогляду, світовідношення, спонукання до дій в інтересах суб'єкта маніпулювання.

При вивченні теми необхідно розглянути: основні доктрини маніпуляції свідомістю, використовувані технології маніпулювання в практичній діяльності, практичні результати маніпуляції, узагальнений досвід інформаційних воєн.

Необхідно звернути увагу на: головні мішені маніпуляторів свідомістю; технології маніпуляції як закритого знання; соціодинаміка культури людини, народу; на реальність маніпуляцій в сфері спілкування людей, прихованому управленні людиною, персоналом організації, існування психологічних та інформаційних воєн; на підготовку людини протистояти маніпуляції.

Завершити вивчення теми необхідно після отримання знань про: природі маніпулювання, технологіях маніпуляції і рекомендацій щодо захисту від маніпулятивних впливів.

Основні питання для розуміння:

1. Мішені маніпуляторів свідомістю - знакові системи, духовні процеси, логічне мислення, почуття, пам'ять.

2. Телебачення як технологія руйнування свідомості.

3. Технологія маніпуляції як закрите знання.

4. «Печерні люди XXI ст.».

9.2 Термінологічний словник

Студент повинен дати визначення таких термінів:

Маніпуляція свідомістю -..., Доктрини маніпуляції свідомістю - ..., Технології маніпуляції - ..., Технології впливу на свідомість -..., Психологічна доктрина - ..., Створення нової мови -..., маніпулятивна семантика -..., Аутистическое свідомість - ..., Суспільство спектаклю - ...

В результаті вивчення цієї теми студент повинен **знати**:

- «анатомію і фізіологію» маніпуляції свідомістю;
- основні доктрини маніпуляції свідомістю;
- технологія маніпуляції як закрите знання;
- головні мішені маніпуляторів свідомістю;

- телебачення як технологія руйнування свідомості.

вміти:

- формувати протидію маніпуляторам свідомістю;
- розуміти необхідність постійної готовності до протидії маніпулятивним інформаційним впливам;
- популярно пояснювати людині результати маніпуляцій в міжособистісному спілкуванні, впливів ЗМІ;
- обґрунтовувати необхідність законодавчого закріплення правових норм в інформаційній безпеці людини.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. «Анатомія і фізіологія» маніпуляції свідомістю. Демократія, тоталітаризм і маніпуляція свідомістю.
2. Основні доктрини маніпуляції свідомістю. Технологія маніпуляції як закрите знання.
3. Головні мішені маніпуляторів свідомістю - знакові системи.
4. Головні мішені маніпуляторів свідомістю - духовні процеси.
5. Почуття (емоційний вплив як передумова маніпуляції; почуття гумору, сміх, і страх; страхи і тип культур; страхи «холодної війни»; страх тероризму).
6. Маніпуляція і вплив на пам'ять (запам'ятовування, впізнавання і навіювання; історична пам'ять; короткострокова пам'ять і маніпуляція в політиці).
7. Суспільство спектаклю (уяву і поведінку; маніпуляція увагою; політичний спектакль і маніпуляція свідомістю).

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу.
2. Дати письмово (в конспекті) відповіді на поставлені питання.

Література: [[7,10,12,19,33,41,45,51,67,70,99].

Тема 10. Мислення в системі організації інформаційної діяльності.

Основні поняття

10.1. Методичні вказівки до вивчення теми

Основною метою заняття є набуття знань про: мисленні, функціях мислення при організації інформаційної діяльності в сфері управління; особливості стратегічного мислення.

При вивченні теми необхідно розглянути: поняття категорії як засобу мислення, мислення як психічний процес відображення дійсності і вища форма творчої активності людини, поняття нового управлінського мислення, методологіччій підхід в теорії і практиці мислення, взаємозв'язок основних категорій теорії управління.

Необхідно звернути увагу на: роль логіки, лінгвістики, семантики, семіотики в формуванні мислення; стихійне, емпіричне розуміння сутності стратегії та стратегічної функції в управлінні, роль логіки, лінгвістики, семантики, семіотики в формуванні мислення; стратегічні завдання і особливості вирішення стратегічних проблем; поняття стратегії в управлінській культурі Заходу і Сходу.

Завершити вивчення теми необхідно після отримання знань про: природі мисленні, методології та технології мисленні, ролі мислення в системі організації інформаційної діяльності в сфері управління.

Основні питання для розуміння:

1. Мислення як психічний процес.
2. Особливості стратегічного мислення.
3. Рефлексивність мислення і діяльності управлінця.
4. Поняття суб'єкта думки (про що ведеться мова) і предиката думки (що стверджується про те, про що ведеться мова).
5. Мислення: логічне, методологічне, рефлексивне, мовне.

10.2 Термінологічний словник

Студент повинен дати визначення таких термінів:

Поняття стратегія -..., Розумова форма - ..., мислєдеятеьностних мову - ..., мислєкомунікації -..., Мислєтехніка - ..., Колективне мислення -..., поняття рефлексії - ..., Стратегічне мислення - ..., Стратегічне взаємодія - ...

В результаті вивчення цієї теми студент повинен **знати**:

- поняття нового управлінського мислення;
- мислєдеятеьность як синтез «дій», «комунікації» та «чистого» мислення;
- методологічєкїй підхід в теорії і практиці мислення;
- взаємозв'язок основних категорій теорії управління;
- роль логіки, лінгвістики, семантики, семіотики в формуванні мислення.

вміти:

- створювати абстрактні поняття, стратегії як абстрактної норми;
- формувати суб'єкта думки і предиката думки);
- розуміти взаємозв'язок основних категорій теорії управління;
- обґрунтовувати необхідність розвитку мислення для організації інформаційної діяльності в сфері управління.

Контрольні питання і навчальні завдання:

1. Поняття мислення. Типізація мислення. Функції мислення при організації інформаційної діяльності в сфері управління.

2. Мислення як психічний процес відображення дійсності і вища форма творчої активності людини. Особливості стратегічного мислення.

3. Рефлексивність мислення і діяльності управлінця. Роль логіки, лінгвістики, семантики, семіотики в формуванні мислення. Поняття нового управлінського мислення.

4. Методологія в системі управління знаннями. Теоретико-методологічні основи розробки політики та стратегії управління знаннями.

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу.
2. Дати письмово (в конспекті) відповіді на поставлені питання.

Література: [13,16,30,51,52,54,74,78,89].

Тема 11. Розробка та впровадження системи управління знаннями (інформацією) в організації**10.1. Методичні вказівки до вивчення теми**

Основною метою заняття є набуття знань про: розробці та впровадження системи управління знаннями (інформацією) в організації.

При вивченні теми необхідно розглянути: теоретико-методологічні основи розробки політики та стратегії управління знаннями; парадигматики-логічний і проблемно-критеріальний досвід культури мислення в рефлексивної функції,

стратегічний механізм управління знаннями; зв'язку стратегії управління знаннями зі стратегіями управління персоналом, якістю продукту, ефективного використання ресурсів, стратегіями маркетингу; економічні та правові підходи управління системою знань; етапи побудови системи управління знаннями.

Необхідно звернути увагу на: особливості перетворення інформації в знання; аналіз існуючих рекомендацій з розробки системи управління знаннями; діяльність з проектування системи управління знаннями та досвід використання її в дії; фактори, що сприяють впровадженню системи управління знаннями.

Завершити вивчення теми необхідно після отримання знань про: розробці та впровадженні системи управління знаннями (інформацією) в організації.

Основні питання для розуміння:

1. парадигматики-логічний і проблемно-критеріальний досвід культури мислення в рефлексивної функції.
2. Особливості проектування системи стратегічного управління знаннями.
3. Створення і використання інформації і знань як самостійний операційний процес, що вимагає управління.
4. Загальна схема проектування системи знань.
5. Три базові елементи системи знань підприємства: метазнання (методологія, методи); дані, отримані за допомогою метазнаній; знання про те, для чого і як використовувати ці дані.

11.2 Термінологічний словник

Студент повинен дати визначення таких термінів:

Управління знаннями -..., Центр знань - ..., Метазнання- ..., Системи управління знаннями -..., Бенчмаркінг систем управління знаннями - ..., Навчальний блок -..., Інформаційний блок - ... , Пізнавальний блок - ..., Економіко-правовий блок –

11.3. Семінарське заняття

1. Теоретико-методологічні основи розробки політики та стратегії управління знаннями.

2. Концептуальні засади системи управління знаннями. Стратегічний механізм управління знаннями.

3. Етапи построения системы управления знаниями.

4. Визначення менеджменту знань. Управління корпоративними знаннями.

Теми доповідей, рефератів, презентацій:

1. Інформація та знання підприємства як нематеріальний продукт. Проектування операційної діяльності по створенню інформації і знання.

2. Парадигматико-логічний і проблемно-критеріальний досвід культури мислення в рефлексивної функції.

В результаті вивчення цієї теми студент повинен **знати**:

- теоретико-методологічні основи розробки політики та стратегії управління знаннями;

- концептуальні засади системи управління знаннями;

- завдання та функції системи управління знаннями;

- особливості проектування системи стратегічного управління знаннями;

- етапи побудови системи управління знаннями.

вміти:

- формувати систему управління знаннями (інформацією);
- розуміти процес перетворення інформації в знання;
- обґрунтовувати необхідність управління знаннями, інформацією для організації інформаційної діяльності в сфері управління.

Контрольні питання і навчальні завдання:

1. Методологія в системі управління знаннями. Теоретико-методологічні основи розробки політики та стратегії управління знаннями.
2. Аналіз існуючих рекомендацій з розробки системи управління знаннями. Методологічні основи розробки системи управління знаннями.
3. Концептуальні засади системи управління знаннями. Стратегічний механізм управління знаннями.
4. Створення і використання інформації і знань як самостійний операційний процес, що вимагає управління.
5. Організаційна структура типового аналітичного центру. Центр знань (ядро) як основа розвитку.
6. Економічні та правові підходи управління системою знань.
7. Зв'язки стратегії управління знаннями зі стратегіями управління персоналом, якістю продукту, ефективного використання ресурсів, стратегіями маркетингу.
8. Досвід розробки системи управління знаннями. Бенчмаркінг систем управління знаннями.

Завдання :

- 1.Опрацюйте рекомендовану літературу.
- 2.Підготуйтеся до виступу на семінарі.
- 3.Підготуйте реферат на задану тему.

Література [2,3,4,19,22,25,27,31,33,45]

**ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ ІХ РОБІТ (РЕФЕРАТІВ)
МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ.**

Важливою складовою підготовки спеціаліста є діагностика його самостійної навчально-пізнавальної діяльності. Головними компонентами контролю є: перевірка (виявлення рівня знань, умінь та навичок); оцінка (вимірювання на основі відповідних критеріїв рівня знань, умінь та навичок); облік (фіксування результатів на відповідних носіях). Діагностика навчання передбачає відповідні принципи: індивідуального характеру, систематичності, тематичності, єдності вимог, об'єктивності, всебічності, інші.

За допомогою самостійного контролю знань вирішуються наступні завдання: виявлення готовності особистості до сприймання, усвідомлення і засвоєння загальноосвітніх і спеціальних знань; отримання інформації про характер самостійної роботи у процесі аудиторного та позааудиторного навчання; визначення ефективності організаційної технології учіння; виявлення правильності обсягу і глибини особистісного засвоєння знань, умінь та навичок. Міжсесійний контроль за самостійною роботою студентів із дисципліни “Загальна педагогіка” включає поточний модульний контроль за бально-рейтинговою системою. Підсумковий контроль – іспит. Питання на іспит (залік) додаються у загальному плані як “Контрольні питання”.

В процесі вивчення курсу студенти заочної форми навчання пишуть реферати, денної – реферати. Основні вимоги до їх виконання:

- повнота та об'єктивність інформації про досліджувані явища;
- повнота відображення основних компонентів її змісту;
- доступність сприймання тексту як за змістом, так і за логікою визначення основних проблем;
- доступність мови викладу;
- авторське ставлення, особиста точка зору на питання роботи.

Структура контрольної роботи (реферату): перша сторінка (див. зразок вузу); зміст (вступ, 1,2,3 питання, висновки, літературні джерела: 10-12; додатки, при необхідності).

Технологічні етапи організації та методики підготовки роботи: визначення теми та змісту; аналіз одержаної інформації (грунтовне, всебічне та глибоке вивчення фактів, положень та висновків з проблеми; теоретична та аналітико-синтетична обробка дослідження); оформлення роботи (загальні та вузівські вимоги, обсяг - 0,5 др. арк.). Студенти заочної форми навчання, за вказівкою викладача, можуть виконувати контрольні роботи у двох видах: або ґрунтовне теоретичне дослідження зі спиранням на практику, або практично-теоретичне виконання роботи за варіантам. Номер контрольної роботи за загальною технологією дослідження студент отримує за номером свого прізвища в журналі, або заліковій відомості.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (РЕФЕРАТІВ)

1. Вступ в світ організаційної, інформаційної діяльності
2. Характеристики управлінської інформації
3. Інформатизація суспільства: теоретико-методологічні проблеми
4. Організаційна та інформаційна культура суспільства
5. Человек як суб'єкт і об'єкт управлінської діяльності
6. Інформаційно-аналітична діяльність: основи теорії та практики
7. Організацію інформаційної діяльності в сфері політичного управління
8. Інформаційні війни
9. Маніпуляції свідомістю
10. Мислення в системі організації інформаційної діяльності.
11. Розробка та впровадження системи управління знаннями (інформацією) в організації
12. Характерні риси інформаційного суспільства.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основні види самостійної роботи студентів та орієнтовні затрати часу на них ілюструє табл. 1.

Таблиця 1

Види самостійної роботи за формами навчання студентів

Вид самостійної роботи	Орієнтовний час на самостійну роботу, акад. годин	
	Форма навчання	
	денна	заочна
1. Самостійне вивчення тем	10	40
2. Самостійна робота з літературними джерелами з	20	20

метою кращого засвоєння програмного матеріалу		
4. Підготовка до аудиторних практичних занять	30	-
5. Практична підготовка за місцем роботи	-	10
6. Оформлення звіту про виконання практичних завдань за місцем роботи	-	-
7. Індивідуальні консультації у викладача	-	
Усього	60	70

Розподіл часу, відведеного на самостійну підготовку, по темах програми для вивчення теоретичного матеріалу і практичної підготовки кожен студент здійснює особисто.

МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Для активізації процесу навчання студентів викладач повинен творчо застосовувати різноманітні навчальні технології та засоби:

- на лекціях намагатись зосереджувати увагу студентів на проблемних питаннях;
- частину визначених у тематичному плані тем переводити на самостійне вивчення;
- заохочувати студентів до критичного сприйняття нового матеріалу замість пасивного конспектування;
- на практичних заняттях створювати умови для дискусій, практикувати роботи студентів у малих групах;
- проводити презентації самостійних робіт, перехресну перевірку виконання завдань самими студентами з наступною аргументацією виставленої оцінки;
- з окремих питань програми ефективними формами активізації навчального процесу можуть бути ділова гра, аналіз конкретної виробничої ситуації, виконання тестів тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів мають стати чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок, подяка викладача за сумлінне ставлення студентів до вивчення дисципліни.

Кращих студентів викладач повинен залучати до науково-дослідницької роботи на кафедрі.

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

- 1) Перелік питань, що охоплюють зміст робочої програми дисципліни
 1. Життєдіяльність і діяльність. Структура діяльності. Системне конструювання в світі діяльності. Структура рефлексії.
 2. Концепція організації та організаторського явища. Системні основи організації. Організація як об'єкт управління.
 3. Самоврядування і самоорганізація. Комунікації і ступені протиріч.
 4. Еволюція поняття «інформація». Кількісні та якісні характеристики інформації.
 5. Інформаційна культура. Інформаційна моральність.
 6. Інформаційне середовище Корпоративна інформація. Цінність інформації Корисність інформації.

7. Основні способи визначення цінності інформації. Особливості оцінки цінності корпоративної інформації.
8. Залежність між вартістю інформації і вигодою від її придбання. Суть та особливості інформаційно-динамічних технологій.
9. Сутність інтегрованої автоматизації менеджменту. Визначати основні характеристики управлінської інформації.
10. Критерії оцінювання інформації відповідно до напрямків подолання інформаційних шумів. Якість інформації.
11. Основні проблеми в області якості інформації, з якими найчастіше зустрічаються підприємства та організації в процесі експлуатації інформаційних систем.
12. Основні тенденції розвитку інформаційного суспільства.
13. Синергетична парадигма світобачення. Синергетична парадигма управління розвитком.
14. Синергетичні ефекти глобального інформаційного простору. Інформаційний простір соціальної сфери: погляд з позицій синергетики.
15. Ключові поняття синергетики: флуктуації і біфуркації. «Пульсуючий менеджмент». «Пульсації» як передкризовий стан самоорганізованих систем.
16. Інформатизація суспільства як реалізація комплексу заходів, спрямованих на забезпечення повного і своєчасного використання членами суспільства достовірної інформації.
17. Зміни в сфері виробництва, укладу життя, системі цінностей. Виробництво і споживання інтелекту, знань.
18. Характерні риси інформаційного суспільства.
19. Комп'ютеризація суспільства як один з етапів переходу до інформаційного суспільства.
20. Інформатизація суспільства як процес глобалізації економіки, науки, освіти, культури.
21. Інформаційні ресурси, продукти та послуги. Нова або інформаційна економіка, її особливості та ознаки.
22. Соціальні аспекти інформатизації суспільства. Інформаційний аспект соціального простору.
23. Трансформація інформаційно - комунікативних процесів в сучасній культурі. Метаінформаційна детермінанта культурогенеза.
24. Вплив неокласичної культурної концепції на формування інформаційного суспільства.
25. Роль інформаційних технологій в системі інформаційної культури суспільства.
26. Роль і значення цивілізаційного фактора в розвитку міжетнічних взаємодій. Україна на порозі змін (проблеми міжнаціонального спілкування в умовах глобалізації). Вибір в діалозі культур. Інформаційна екологія.
27. Християнство на шляху до інформаційної парадигми.
28. Формування ціннісного свідомості - парадигма розвитку інформаційної культури.
29. Ментальність в світлі нової парадигми природознавства. Від несвідомих стереотипів до взаєморозуміння.

30. Психологія масового інформаційного впливу.
31. Формування інформаційної культури учнівської молоді як засобу самореалізації особистості в умовах інтерактивної інформаційної середовища.
32. Інформація та ресурс в соціокультурних системах. Інформація як об'єкт цивільного права.
33. Модель інтелектуальної інформаційної системи в освіті.
34. Комп'ютеризація навчальних дисциплін як найважливіша умова організації дистанційного навчання.
35. Герменевтичний аспект інформації. Номологіческой статус структур - основа тотальних інформацій. Формування інформаційного світогляду сучасного студента як ознака просування до інформаційного суспільства до інформаційної культури.
36. Людина як феномен природи. Рефлексія як феномен людини.
37. Міжполушарна асиметрія мозку. Стану свідомості. Людина як біосоціальна і духовна система в сфері управління.
38. Людина як інформаційно - енергетичний комплекс. Человек і інформація. Особливості сприйняття інформації людиною. Модель мислення людини, яка приймає рішення. "Модель світу" і прийняття рішень.
39. Закони, що керують людиною в процесі прийняття рішень. Світогляд інформаційного суспільства і людини.
40. Становище особистості в інформаційному суспільстві: сучасні тенденції. Проблеми інформаційної культури особистості.
41. Роль особистості в створенні культури і інформації: спосіб взаємозв'язку зі світом. Інформаційна культура та оптимізація межлических відносин в поліетнічному середовищі.
42. Основи інформаційної культури особистості: дидактичні проблеми.
43. Психофізіологічні особливості вікових груп учнів як основа диференційованого підходу до створення комплексу навчально-методичних матеріалів щодо формування інформаційної культури особистості.
44. Інформаційна безпека особистості на сучасному етапі розвитку інформаційного суспільства.
45. Інформаційна складова інформаційно-аналітичної діяльності. Науково-інформаційна діяльність.
46. Наукова інформатика. Поняття «інформація». Поняття «інформаційні процеси».
47. Аналітична складова інформаційно-аналітичної діяльності. Поняття «аналітика». Поняття «інформаційна аналітика».
48. Роль і місце ІАД в управлінні. Технології інформаційно-аналітичної діяльності у сфері управління.
49. Інтегрована інформаційно-аналітична система: проект та концепція. Інформаційно-аналітичної служби в системі інформаційної діяльності органів управління.
50. Інформаційно-аналітична робота органів державної виконавчої влади.
51. Інформаційно-аналітична діяльність: практичні аспекти реалізації в системі науково-технічної інформації. Методи аналізу і синтезу інформації.
52. Поняття аналізу і синтезу як процесів та видів аналітико-синтетичної

переробки інформації і документації.

53. Інформаційно-аналітична продукція: питання типології. Інформаційне обслуговування і інформаційно-аналітичні послуги.

54. Оглядово-аналітичний документ: поняття, класифікація, структура, методика складання. Методика підготовки інформаційно-аналітичних продуктів.

55. Загрози в інформаційній сфері. Державна інформаційна політика у контексті інтеграції України в Європейський Союз.

56. Телебачення в системі соціальних комунікацій суспільства. Імідж України: варіанти можливих інформаційних стратегій. “Перебудова” в контексті породження сучасної міфології.

57. Загальні аспекти зарубіжного досвіду регулювання інформаційної сфери.

58. Сучасний стан інформаційної сфери в Україні. Державна інформаційна політика України та шляхи її вдосконалення.

59. Центральні органи державної влади України в галузі інформації. Концепції державної інформаційної політики.

60. Правове забезпечення інформаційної сфери зарубіжних країн. Основи законодавства України в інформаційній сфері.

61. Закони України щодо регулювання різних аспектів інформаційної діяльності. Проблеми та перспективи правового регулювання інформаційної сфери в Україні.

62. Управління інформаційною безпекою на державному рівні: Загальні принципи і українська практика.

63. Чинники, що визначають стан інформаційної безпеки : політичні; соціально-економічні; організаційно-технічні.

64. Загальна методологія і структура організаційного забезпечення інформаційної безпеки на рівні держави. Протидія зовнішнім і внутрішнім загрозам.

65. Менеджмент інформаційної безпеки на рівні підприємства: основні напрями і структура політики безпеки.

66. Інформаційне противоборство в історії людства. Поняття інформаційної війни.

67. Інформаційні війни, психологічні операції і національна безпека. Пропагандистські дії в ХХ столітті.

68. Комунікативні складові психологічної /інформаційної операції. Інформаційні війни у структурі сучасних цивілізацій.

69. Інформаційні війни: завдання, об’єкти посягань та форми проведення. Спеціальні інформаційні операції: види, методи, сили та засоби.

70. Класифікація та спільні ідеологічні ознаки неокультурів. Причини їх виникнення та розповсюдження, зокрема на теренах України.

71. Технології вербування та впливу на свідомість у неокультуртах.

72. Використання спеціальних інформаційних технологій у терористичній діяльності. Засоби масової інформації та неурядові організації як суб’єкти впливу на інформаційний простір України.

73. Правові аспекти діяльності засобів масової інформації в Україні. Проблеми, шляхи та механізми протидії зовнішнім і внутрішнім загрозам національній безпеці України в інформаційній сфері.

74. Проблеми державного управління ЗМІ. Діяльність неурядових організацій та політичних партій у контексті інформаційної безпеки.
75. «Анатомія і фізіологія» маніпуляції свідомістю. Демократія, тоталітаризм і маніпуляція свідомістю.
76. Основні доктрини маніпуляції свідомістю. Технологія маніпуляції як закриті знання.
77. Головні мішені маніпуляторів свідомістю - знакові системи.
78. Головні мішені маніпуляторів свідомістю - духовні процеси.
79. Почуття (емоційний вплив як передумова маніпуляції; почуття гумору, сміх, і страх; страхи і тип культур; страхи «холодної війни»; страх тероризму).
80. Маніпуляція і вплив на пам'ять (запам'ятовування, впізнавання і навіювання; історична пам'ять; короткострокова пам'ять і маніпуляція в політиці).
81. Суспільство спектаклю (уяву і поведінку; маніпуляція увагою; політичний спектакль і маніпуляція свідомістю).
82. Поняття мислення. Типізація мислення. Функції мислення при організації інформаційної діяльності в сфері управління.
83. Мислення як психічний процес відображення дійсності і вища форма творчої активності людини. Особливості стратегічного мислення.
84. Рефлексивність мислення і діяльності управлінця. Роль логіки, лінгвістики, семантики, семіотики в формуванні мислення. Поняття нового управлінського мислення.
85. Методологія в системі управління знаннями. Теоретико-методологічні основи розробки політики та стратегії управління знаннями.
86. Аналіз існуючих рекомендацій з розробки системи управління знаннями. Методологічні основи розробки системи управління знаннями.
87. Концептуальні засади системи управління знаннями. Стратегічний механізм управління знаннями.
88. Створення і використання інформації і знань як самостійний операційний процес, що вимагає управління.
89. Організаційна структура типового аналітичного центру. Центр знань (ядро) як основа розвитку.
90. Економічні та правові підходи управління системою знань.
91. Зв'язки стратегії управління знаннями зі стратегіями управління персоналом, якістю продукту, ефективного використання ресурсів, стратегіями маркетингу.
92. Досвід розробки системи управління знаннями. Бенчмаркінг систем управління знаннями.

2). Поточний контроль знань

За підсумками поточного контролю студент має можливість отримати оцінку в діапазоні від 0 до 40 балів. Якщо студент набере менше 20 балів, він не допускається до підсумкового контролю.

Поточний контроль знань студентів денної та вечірньої форм навчання проводиться на практичних заняттях.

Максимально можливих 40 балів за поточну успішність розподіляються таким чином: 10 балів – на перший модуль, 15 балів – на другий і 15 балів – на

третій. У межах кожного модулю на поточну успішність виділяється 10 балів і на модульний контроль теж 10 балів.

Активність і успішність студента на практичному занятті оцінюється за шкалою 10; 5; 0 балів. Сумарна кількість балів, набрана на всіх практичних заняттях, ділиться на кількість фактично проведених за розкладом занять. Отримана таким чином кількість балів зараховується студентові. Наприклад, відбулося 6 занять. Студент має такі оцінки: 10; 5; 0; 10; 10; 5. Сума становить 40 балів. Студенту зараховується $\frac{40}{6} = 6,7$ балів за модуль.

На модульний контроль виноситься 5 теоретичних питань. Відповідь на кожне питання оцінюється за шкалою 2; 1; 0 балів. На модульному контролі студент може набрати від 0 до 10 балів.

Умови допуску студента до підсумкового контролю: у межах кожного модуля за підсумками практичних занять студент повинен набрати не менше 5 балів; модульне контрольне завдання виконати не менше, ніж на 5 балів; загалом за поточну успішність набрати не менше, ніж 20 балів із можливих 40.

Фактично набрано суму балів за поточну успішність викладач заокруглює за чинними правилами до величини, кратної 5.

Студент, який набрав на практичних заняттях менше 20 балів, до підсумкового контролю не допускається.

3). Підсумковий контроль знань

Підсумковий контроль знань студентів усіх форм навчання здійснюється у вигляді письмового іспиту за єдиним зразком білетів. Екзаменаційний білет містить 3 завдання. Відповідь з кожного завдання оцінюється за шкалою 10; 5; 0 балів.

Результати іспиту оцінюються в діапазоні від 0 до 30 балів.

Якщо відповіді студента оцінені менше ніж в 10 балів, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту та незадовільну загальну підсумкову оцінку. В цьому випадку отримані результати поточного контролю не враховуються.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань (за умови, що студент набрав 10 балів і вище) та за виконання завдань, що виносяться на іспит (за умови, що студент набрав 20 балів і вище)..

До екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах поточного контролю та іспиту.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в чотирибальну здійснюється в такому порядку:

оцінка “відмінно” – 100; 95; 90; 85 балів;

оцінка “добре” – 80; 75; 70; 65 балів;

оцінка “задовільно” – 60; 55; 50 балів;

оцінка “незадовільно” – менше 50 балів.

Оцінка за чотирибальною шкалою оцінювання виставляється в заліково-екзаменаційній відомості поряд із загальною підсумковою оцінкою в 100-бальній шкалі.

4). Зразок екзаменаційного білета

- 1.Формування інформаційної культури учнівської молоді як засобу самореалізації особистості в умовах інтерактивної інформаційної середовища.
- 2.Управління інформаційною безпекою на державному рівні: Загальні принципи і українська практика.
- 3.Досвід розробки системи управління знаннями. Бенчмаркінг систем управління знаннями.

Розвиток творчого потенціала студента та реалізації його професійних навичок.

- 1 Аналітичний розгляд наукової публікації.
Проаналізувати наукову публікацію з журналів: «Персонал», «Проблеми теорії й практики управління», «Экономическая стратегия» і т.п.
- 2.Вибір студентом певної теми чи проблеми для презентації та висловлення свого бачення, розуміння або нерозуміння цієї проблеми.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Закон України «Про інформацію» /в ред. від 09.05.2011р/ - Режим доступу: <http://www.vous.vin.ua/index.php/legislature/596.html>.
2. Указ Президента України «Про Доктрину інформаційної безпеки України» / Затв. 08.07.2009р., № 514/2009 / - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/514/2009>
3. Анисимов О.С. Методологический словарь. – Четвертое издание, дополненное и переработанное – М., 2008. 414 с. – (Серия «Энциклопедия управленческих знаний»).
4. Арский Ю.М., Гиляревский Р.С. Информационное пространство новых независимых государств / Ю.М. Арский, Р.С. Гиляревский, Н. Т. Клещев, А. Н. Лаверов, И.И. Родионов, В.А. Цветкова. – М.: ВИНТИ,2011. – 200 с.
5. Арский Ю.М., Гиляревский Р.С. Инфосфера: Информационные структуры, системы и процессы в науке и обществе/ Ю.М. Арский, Р.С. Гиляревский, И. С. Туров, А.И. Черный. – М.: ВИНТИ,2011. – 489 с.
6. Венделева М.А. Информационные технологии в управлении: Учебное пособие для бакалавров / М.А. Венделева, Ю.В. Вертакова. — М.: Юрайт, 2013. — 462 с.
7. Доценко Е. Л. Психология манипуляции: феномены, механизмы и защита.— М.: ЧеРо, Издательство МГУ, 1997. — 344 с
8. Парадигмы XXI века: информационное общество, информационное мировоззрение, информационная культура : Материалы междунар. науч. конфер. Краснодар, 16-18 сентября 2002. – Краснодар, 2002. – 479 с.
9. Правове регулювання інформаційної діяльності : навч. посіб. – К. : Каравела, 2017. – 232 с.
10. Сучасні технології та засоби маніпулювання свідомістю, ведення інформаційних війн і спеціальних інформаційних операцій : Навч. посіб. / Петрик В.М., Штоквиш О.А., Полевий В.І. та ін. – К. : Росава, 2006. – 208 с.
11. Захарова, І. В. Основи інформаційно-аналітичної діяльності : Навч. посіб. / І. В. Захарова, Л. Я. Філіпова. – К. : ЦУЛ, 2013. – 336 с.
12. Кара-Мурза С.Г. Власть манипуляции. — Изд. 2-е. — М.: Академиче-

ский Проект, 2009. — 380 с. — (Социально-политические технологии).

13. Колпаков В.М. Управление развитием персонала: Учеб. пособие для студентов вузов. - К.: МАУП, 2006. -712 с.

14. Кулицький, С. П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління : Навч. посіб. / С. П. Кулицький. – К. : МАУП, 2002. – 224 с.

Додаткова

15. Акперов И.Г. Информационные технологии в менеджменте: Учебник / И.Г. Акперов, А.В. Сметанин, И.А. Коноплева. — М.: НИЦ ИНФРА — М, 2013. — 400 с.

16. Анисимов О.С. Стратегическое мышление: проблема достижения разумного уровня /О.С.Анисимов. – М., 2012. – 556 с.

17. Англо-русский словарь по библиотечной и информационной деятельности = The english-russian dictionary of library and information terminology / Сост. Ричардсон Дж.; Ред. Сукиасян Э.Р., Зверевич В.В. – С.Пб. : Профессия, 2005. – 268 с.

18. Арнольд В. И. Теория катастроф / Арнольд В. И.; пер. с англ. - М. : Наука.- 1990.-128 с.

19. Брайант, Дженнингз, Томпсон, Сузан. Основы воздействия СМИ.: Пер. с англ. — М.: Издательский дом "Вильямс", 2004. — 432 с

20. Книга Прозрений /Сост. В. В. Малявин. — М.: Наталис, 1997. — 448 с.: ил. — (Серия “Восточные арабески”).

21. Керування документацією : підруч. / [За заг. ред. Палехи Ю. І.]. – К. : Ліра-К, 2015. – 296 с.

22. Правове регулювання інформаційної діяльності в Україні: Станом на 1 січня 2001 р. / Упоряд. С.Е. Демський; Відп. ред. С.П. Павлюк. – К : Юрінком Інтер, 2001. – 688 с.

23. Справочник информационного работника / [ред. Гитляревский Р.С., Минкина В.А.]. – 2-е изд., перераб. и доп. – С.Пб. : Профессия, 2007. – 584 с.

24. Теория и практика общественно-научной информации. Вып. 15 / Гл. ред. Ю.С. Пивоваров. – М. : ИНИОН РАН, 1999. – 248 с.

25. Теория и практика общественно-научной информации. Вып. 13. – М. : ИНИОН РАН, 1997. – 226 с.

26. Батченко, Л. В. Бізнес-комунікації в міжнародному менеджменті : навч. посіб. / Л. В. Батченко, І. С. Бондар, В. А. Русавська. – К. : Ліра-К, 2017. – 304 с.

27. Белявцева, М. І. Інфраструктура товарного ринку / М. І. Белявцева, Л. В. Шестопалова. – К. : ЦНЛ, 2005. – 416 с.

28. Будков, Д. Слово правди про Україну. Міжнародна інформаційна діяльність Української держави 1917-1923 рр. : Монографія / Д. Будков, Д. Веденєєв. – К. : КІС, 2004. – 204 с.

29. Властная идейная трансформация: Исторический опыт и типология: монография / В.Э. Багдасарян, С.С. Сулакшин, под общей редакцией В.И. Якунина.— М.: Научный эксперт, 2011. — 344 с.

30. Волков Ю. Г., Поликарпов В. С. Человек: Энциклопедический словарь. — М.: Гардарики, 2000.-520с.

31. Вступ до політичної аналітики.-К.: Вид-во НАДУ,2006

32. Главева Д.Г. Традиционная японская культура : Специфика мировосприятия / Д.Г. Главева. — М. : Вост. лит., 2003.— 264 с
33. Грачев Г.В. Информационно-психологическая безопасность личности: состояние и возможности психологической защиты.- М.: Изд-во РАГС, 1998 - 125 с.
34. Григорьева Т.П. СИНЕРГЕТИКА И ВОСТОК. <http://spkurdyumov.narod.ru/TPGRIGORYEVA.htm>
35. Далай-лама, П.Экман. Мудрость Востока и Запада. Психология равновесия.-СПб,: Пирер,2011.-304с.
36. Древесников В.А Управление знаниями организации.- М.:КНОРУС,2008.
37. Друкер П. Постэкономическое общество / П.Друкер. – М.: 1993. – 197 с.
38. Дубас, О. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті : Монографія / О. Дубас. – К. : Генеза, 2004. – 208 с.
39. Душков, Б. А. Психология труда, профессиональной и организационной деятельности / Б. А. Душков, А. В. Королев, Б. А. Смирнов. – М. : Академический проект, 2005. – 848 с.
40. Егоров А.Ю., Никулин Л.Ф. «Пульсирующий» менеджмент.-М.:Изд-во Рос.экон. акад.,; Екатеринбург: Деловая книга.-1998.-236с.
41. Зелинский С. А. Манипулирование личностью и массами. Манипулятивные технологии власти при атаке на подсознание индивида и масс. — СПб.: Издательско-Торговый Дом «СКИФИЯ», 2008. — 240 с.
42. Земляков, І. С. Інфраструктура товарного ринку : Навч.-метод. посіб.для самост.вивчення дисципліни / І. С. Земляков. – Івано-Франківськ : Галицька академія, 2005. – 156 с.
43. Зиновьев А.А. На пути к сверх обществу. -М.:ЗАО Изд-во Центрполиграф, 2000.-634с.
44. Ивашов Л. Опрокинутый мир. Тайны прошлого – загадки грядущего. Что скрывают архивы Спецотдела НКВД, Аненербе и Верховного командования Вермахта».-М.: Книжный мир, 2016.-181с.
45. Каландаров К. Х.Управление общественным сознанием. Роль коммуникативных процессов. — М.: Гуманитарный центр «Монолит». — 1998. — 80 с.
46. Капица С.П., Курдюмов С.П., Малинецкий Г.Г. Синергетика и прогнозы будущего. Изд. 3-е. М.: Едиториал УРСС, 2003.- 288 с.
47. Коробко, В. И. Теория управления: учебное пособие для обучающихся (для специальности "Экономика и управление") / В. И. Коробко. — М. : Издательство Московского гуманитарного университета, 2014. — 412 с.
48. Князева Е. Н. Синергетика: Нелинейность времени и ландшафты коэволюции/ Е.Н.. Князева, С. П. Курдюмов. - М.: КомКниги, 2007. - 272 с.
49. Князева Е.Н. Основания синергетики: Человек, конструирующий себя и свое будущее / Е.Н. Князева, С.П. Курдюмов - М.: Ком Книга, 2006. - 232 с.
50. Князева Е.Н., Курдюмов С.П. Основания синергетики. Синергетическое мировидение. М., КомКнига, 2005, 240 с.
51. Колпаков В.М. Самоменеджмент: Навч.посіб. для студ.вищ.навч.закл. –К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. -528 с.

52. Колпаков В.М. Дмитренко Г.А. Стратегический кадровый менеджмент.-К. МАУП, 2002
53. Колпаков В.М. Теория и практика принятия управленческих решений: Учеб. пос.-2-е изд., перераб. и доп.- К.: МАУП, 2004.-504с.
54. Колпаков В.М. Концептуально - технологические основы развития стратегического мышления /Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр. /Ун-т менедж. освіти НАПН України.-К.: Атопол,2014.-с.62-76
55. Корогодина В. И., Корогодина В. Л. Информация как основа жизни. – Дубна: Издательский центр «Феникс», 2000. – 208 с.
56. Кормич, Б. А. Інформаційне право : підруч / Б. А. Кормич . – Х. : БУРУН КНИГА, 2011. – 334 с.
57. Кортен Д. Когда корпорации управят миром. - СПб.: ВиТ-принт,2002.-328с.
58. Курдюмов С. П. Законы эволюции и самоорганизации сложных систем [Монография] / С. П. Курдюмов, Е. Н. Князева. - М.: Мир, 1994. - 236 с.
59. Лисичкин В.А., Шелепин Л.А. Война после войны: Информационная оккупация продолжается».-М.: Эксмо, Алгоритм, 2005.-206с.
60. Панарин И.Н., Панарина Л.Г. Информационная война и мир.-М.: ОЛМА-ПРЕСС, 2003.-384с.
61. Панарин А.С. Стратегическая нестабильность XXI века»: Алгоритм; Москва; 2004.-139с.
62. Пригожин И.Р. Порядок из хаоса:Новый диалог человека с природой/И. Пригожин, и. Стенгерс;пер.с англ.-М.:Прогресс,1986.-432с.
63. Проекты и риски будущего: Концепции, модели, инструменты, прогнозы /Отв. ред. А. А. Акаев, А. В. Коротаев, Г. Г. Малинецкий, С. Ю. Малков. М.: КРАС АНД, 2011. — 432 с.
64. Прокопенко И. С. Тайны Космоса.-М.: Эксмо,2015.-319с.
65. Прохоров А.П.Русская модель управления. М.: ЗАО «Журнал Эксперт»,2002.-376с.
66. Психология и культура / Под ред. Д. Мацумото. — СПб.: Питер, 2003. — 718 с., ил. — (Серия «Мастера психологии»).
67. Расторгуев С.П. Информационная война. — М: Радио и связь, 1999. — 416 С
68. Ребкало В.А., Кальниш Ю.Г. Практикум з політичної аналітики в державному управлінні: Навч.метод. посіб. .-К.: Вид-во НАДУ,2005
69. Русаков С.А. Основы управленческой деятельности : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений/С.А. Русаков.—М.: Издательский центр «Академия», 2008. - 240 с.
70. Максимов Н.В. Современные информационные технологии: Учебное пособие / Н.В. Максимов, Т.Л. Партыка, И.И. Попов. — М.: Форум, 2013. - 512 с.
71. Малинецкий Г.Г., Потапов А.Б. Современные проблемы нелинейной динамики/ Изд. 2-е, исправл. и доп. - М.: Эдиториал УРСС, 2002. - 360 с.
72. Московичи С. Век толп. Исторический трактат по психологии масс. М.: изд-во "Центр психологии и психотерапии", 1996.-
73. Матвієнко, О. В. Основи менеджменту інформаційних систем : Навч. посіб. / О. В. Матвієнко, М. Н. Цивін. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : ЦУЛ, 2005. – 176 с.

74. Почепцов, Г. Г. Інформаційна політика : навч. посіб. / Г. Г. Почепцов, С. А. Чукут. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання, 2008. – 663 с.
75. Савощенко, А. С. Інфраструктура товарного ринку : Навч. посіб. / А. С. Савощенко. – К. : КНЕУ, 2005. – 336 с.
76. Савченко, А. В. Сучасне кримінальне право України : Курс лекцій / А. В. Савченко, В. В. Кузнецов, О. Ф. Штанько. – К. : Паливода А.В., 2005. – 640 с.
77. Сент.-Экзюпери Антуан де. Ночной полет. Военный летчик. Письмо заложнику. Маленький принц. М.: Правда.1979.-335с
78. Смирнов И., Безносюк Е., Журавлёв А. Психотехнологии. Компьютерный психосемантический анализ и психокоррекция на неосознаваемом уровне. - М.: Издательская группа "Прогресс" - "Культура", 1995.- 416 с.
79. Синеокий, О. В. Основы информационного права и законодательства в области высоких технологий и ИТ-инноваций : учеб. пособие / О. В. Синеокий . – Х. : Право, 2011. – 592 с.
80. Соснин, А. С. Менеджмент безопасности предпринимательства : Учеб. пособ. / А. С. Соснин, П. Я. Прыгунов. – К. : Европ. ун-т, 2004. – 357 с.
81. Сухарський, В. С. Менеджмент: теорія, методологія, практика / В. С. Сухарський. – Тернопіль : Астон, 2002. – 416 с.
82. Схиртладзе А.Г. Автоматизация технологических процессов: Учебное пособие / А.Г. Схиртладзе, С.В. Бочкарев, А.Н. Лыков. — Ст. Оскол: ТНТ, 2013. — 524 с.
83. Теория организации : учебник / ДБ. Олянич [и др.]. — Ростов н/Д : Феникс, 2008. — 408 с. : ил. — (Высшее образование).
84. Теоретические и методологические исследования в дизайне.- М., Изд-во Шк. Культ. Полит.,2004.-372с.
85. Теорія і прктика політичного аналізу: Навч.посіб.-К.:Міленіум,2003
86. Тойнби А.Д.Цивилизация перед судом истории. Мир и Запад: [пер. с англ.] / Арнольд Дж. Тойнби.- М.: ООО «Издательство АСТ», 2011. – 318с.
87. Тузовский А.Ф., Чириков С.В., Ямпольский В.З. Системы управления знаниями (методы и технологии) / Под общ. ред. В.З. Ямпольского. – Томск: Изд-во НТЛ, 2005. – 260 с.
88. Турчин П.В. Историческая динамика. На пути к теоретической истории: Пер. с англ. / Под общ. ред. Г. Г. Малинецкого, А. В. Подлазова, С. А. Боринской. Предисл. Г. Г. Малинецкого. – М.: Издательство ЛКИ, 2007. – 368 с.
89. Успенский П.Д. Четвертый путь/ П.Д.Успенский.-Пер. с англ. А.Гарькавого.-М.: ФАИР-ПРЕСС, 2001.-640с.
90. Федулова Л.І. Економіка знань: підр. Ін-т екон. та прогнозув. НАН України. -К.,2009.- 600с.
91. Фесенкова Л. В. Теория эволюции и ее отражение в культуре. - М., 2003. - 174 с.
92. Фукуяма Ф. Конец истории и последний человек.- М.: ООО «Издательство АСТ»; 2004.-238с
93. Фукуяма Ф. Наше постчеловеческое будущее: Последствия биотехнологической революции. Пер. с англ. М.Б.Левина.-М.: ООО «Издательство АСТ»; 2004.-349с.
94. Чугунов А. В. Социальная информатика: Учебное пособие. - СПб.:

НИУ ИТМО, 2012. - 223 с.

95. Хакен Г. Синергетика: Иерархия неустойчивостей в самоорганизующихся системах и устройствах: Пер. с англ. / Г. Хакен - М.: Мир, 1985. - 395 с.

96. Хакен Г. Синергетика. Пер.с англ.- М.: Мир, 1986.- 419 с.

97. Хантингтон С. «Столкновение цивилизаций» М.: ООО Издательство АСТ, 2003. — 603 с.

98. Харрингтон Дж., Воул Ф. Совершенство управления организациями.- М.:Стандарты и качество,2008

99. Цуладзе А. М. Политические манипуляции, или Покорение толпы.М.: Книжный дом "Университет", 1999. — 144 с.

100. Шканова, О. М. Инфраструктура товарного рынка : Навч. посіб. / О. М. Шканова. – К. : ЦНЛ, 2006. – 320 с.

101. Шпенглер О. Закат Европы. Образ и действительность. ВО "Наука". Сибирская издательская; Новосибирск; 1993.-378с.

102. Якунин В.И., Багдасарян В.Э., Сулакшин С.С. Новые технологии борьбы с российской государственностью. Монография — М.: Научный эксперт, 2009. — 424 с.

103. Яхно, Т. П. Міжнародний менеджмент : Навч. посіб. / Т. П. Яхно, І. А. Лапшна. – Львів : Компакт-ЛВ, 2005. – 304 с.